

Projecte Lingüístic de Centre

c/ Carme,16 08271 ARTÉS (El Bages) tel: 938305212 / 938202801 fax:938202802 a/e: a8000220@xtec.cat ref. PLC rev: 3

1. INTRODUCCIÓ

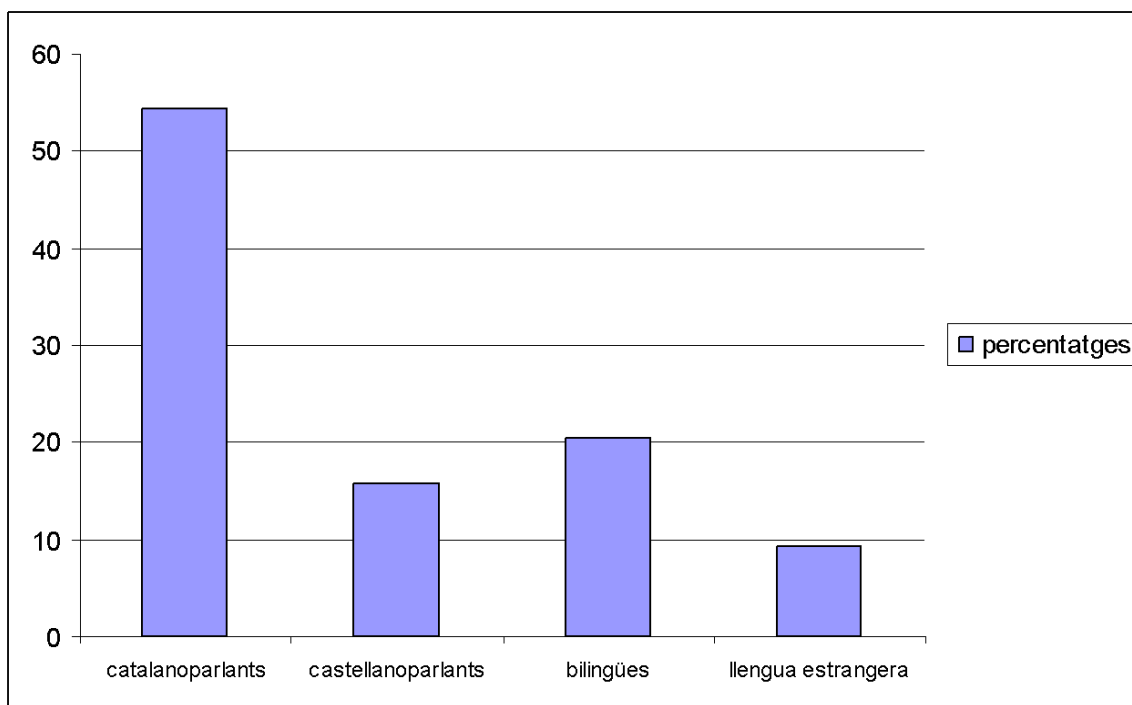
El projecte lingüístic de l'escola Vedruna d'Artés defineix el caràcter del centre quant a ús de la llengua vehicular i especifica el tractament de les llengües a Educació Infantil, Educació Primària i Educació Secundària Obligatòria, sempre d'acord amb la legislació vigent, però fent ús de l'autonomia de centre que és reconeguda a tots els centres educatius.

2. COMPOSICIÓ SOCIOLINGÜÍSTICA DE L'ESCOLA

La composició sociolingüística del centre reflecteix força exactament la situació de relació entre dues llengües a la comunitat on l'escola s'insereix: la població d'Artés. S'hi dona una majoria catalanoparlant, amb presència d'una minoria castellanoparlant, però força catalanitzada quant a comprensió (no tant quant a expressió) i quant a costums.

Tot i que varia força per cursos i, per tant, pot dependre del moment exacte en què es faci l'estudi, la composició sociolingüística actual de l'escola es pot expressar en aquests termes percentuals:

ALUMNES DE FAMÍLIES CATALANOPARLANTS.....	54,4%
ALUMNES DE FAMÍLIES CASTELLANOPARLANTS.....	15,8%
ALUMNES DE FAMÍLIES BILINGÜES.....	20,4%
ALUMNES DE FAMÍLIES AMB UNA LLENGUA ESTRANGERA.....	9,3%

Pel que fa als alumnes, aquesta situació s'altera substancialment en el moment d'entrada a l'escola, ja que l'acció educativa en català i el tractament lingüístic tendeix, en un termini curt, a fer variar la llengua de relació amb el mestre/a i amb els altres companys d'aquells alumnes no catalanoparlants.

Els alumnes de famílies amb una llengua estrangera no són tractats com a nous si són nascuts a Catalunya i si s'escolaritzen a P3.

L'escola contempla el tractament d'acollida i integració per a aquells alumnes nous des dels nivells de P4 fins a 4t d'ESO.

3. CONSEQÜÈNCIES DE LA SITUACIÓ ANTERIOR

Una primera reflexió que sorgeix de les dades anteriors és la necessitat de tenir-les en compte en l'activitat quotidiana de l'escola. Per això, se'n dedueixen una sèrie d'objectius específics:

- L'Escola procurarà consolidar la llengua d'ús dels alumnes catalanoparlants.
- L'Escola intentarà que els alumnes de famílies bilingües es decantin cap a l'expressió en català i l'utilitzin com a primera llengua de relació.
- L'Escola atindrà els alumnes castellanoparlants i procurarà tenir una atenció especial, per tal que aquests alumnes progressivament vagin adoptant el català com a llengua de pensament, d'expressió i de relació amb els altres del seu entorn.
- L'Escola procurarà organitzar la pràctica pedagògica per evitar les interferències català/castellà.
- L'Escola, mitjançant la programació quotidiana de l'activitat docent, procurarà ensenyar jocs i cantarelles en català, tant per recuperar un element tradicional

d'expressió de la llengua, com per facilitar la integració de l'alumnat no catalanoparlant a la comunitat catalana.

- f) L'Escola tindrà en compte el Pla d'Acollida per a aquells alumnes i famílies que ho necessitin.

4. UNA ESCOLA CATALANA

L'Escola Vedruna, tant per la voluntat de servei a la comunitat on s'integra, com pel convenciment dels qui en formen part, es considera una escola catalana en tots els aspectes: quant a llengua, quant a cultura i quant a relació amb la comunitat.

Pel que fa a la llengua, més endavant s'especifiquen, alguns aspectes relatius a l'ensenyament i a l'ús. L'Escola utilitzarà la llengua catalana en la pràctica docent quotidiana, en els documents de planificació i programació de la seva activitat, en els diferents aspectes de la gestió i en la seva relació amb les famílies i amb l'entorn.

En els aspectes de cultura, l'Escola tindrà en compte els més variats i dinàmics elements de la cultura catalana (des de la tradició fins als elements conflictius de la societat catalana actual) per facilitar-ne el seu coneixement i aprenentatge als nens i nenes que li són confiats avui per tal que esdevinguin el dia de demà homes i dones d'una societat democràtica i plural.

I pel que fa a la relació amb la comunitat, l'Escola s'adreçarà a les famílies (majoritàriament catalanoparlants) en la llengua pròpia de Catalunya sens perjudici d'una eventual comunicació esporàdica en castellà amb alguna família per tal de poder facilitar la comunicació. Igualment, l'Escola s'adreçarà a altres instàncies de la vida local, comarcal o nacional en la llengua de Catalunya.

5. ASPECTES RELATIUS A L'ENSENYAMENT I ÚS DE LES LLENGÜES A L'ESCOLA

Pel que fa al l'ensenyament, partim de la realitat descrita anteriorment, en què la llengua catalana és la llengua vehicular d'aprenentatge, en la majoria d'àrees, i de gestió de l'Escola.

És des de 1978, moment en què s'incorpora de manera obligatòria el català a l'ensenyament bàsic i secundari, quan la nostra Escola es defineix com a escola catalana i comença a impartir totes les assignatures en català (excepte llengua castellana i llengua estrangera).

Els criteris generals de tractament de cada una de les llengües en referència a l'organització, metodologia, avaluació, continguts,... quedaran concretats en el desplegament de les llengües que figurarà en el Projecte Curricular del Centre i la Programació General en recollirà les concrecions de caràcter anual.

5.1 CRITERIS GENERALS

a) Considerem el català com a llengua vehicular i d'aprenentatge de la majoria d'àrees. El català serà objecte d'estudi en tots els cursos de l'Escola, en el nombre d'hores que més endavant s'especifica i d'acord amb la normativa vigent. A més es farà en català la totalitat de les àrees (exceptuant la llengua castellana i la llengua estrangera i l'educació física i l'educació artística -visual i plàstica- de manera parcial en l'educació primària) i altres activitats de la programació escolar.

b) Es configura en una sola àrea, àrea de llengua, les dues llengües oficials de Catalunya a fi d'evitar repeticions i afavorir la transferència d'aprenentatges entre elles.

c) S'imparteixen en llengua catalana les estructures lingüístiques comunes.

d) S'inicia l'aprenentatge de la lectura i l'escriptura de manera sistemàtica i amb caràcter general en l'educació infantil tot respectant els ritmes individuals de maduració i de progrés de l'alumnat.

e) Es garanteix que els alumnes d'educació infantil i de cicle inicial de l'educació primària, els pares, mares o tutors dels quals sol·licitin que els seus fills rebin l'ensenyament en llengua castellana, siguin escolaritzats en aquesta llengua mitjançant atenció i suport material individualitzats. L'organització del cicle preveurà aquesta atenció, quan s'escaigui, fent compatible la pertinença al grup classe amb la singularitat dels seus aprenentatges.

f) El castellà s'introdueix a nivell oral al primer curs de cicle inicial d'Educació Primària, d'acord amb els continguts relacionats amb la dimensió comunicativa de la llengua castellana establerts en el currículum de cicle inicial. Aquesta qüestió no suposarà però una limitació, ja que tot respectant els ritmes individuals i de maduració i el progrés dels alumnes es podrà també introduir l'aprenentatge de la lectura i de l'escriptura de la llengua castellana en el primer curs del cicle inicial, en base a l'autonomia de desplegament del currículum de què disposem.

g) L'Escola opta per l'anglès com a llengua estrangera pel fet que avui és la llengua més important de relació en el nostre món. L'anglès s'introdueix a partir de l'educació infantil d'acord amb les indicacions que més endavant s'indiquen.

e) Pel que fa a un segon idioma, l'Escola introdueix per raons de veïnatge i de cultura el francès a cicle superior de l'educació primària i s'ofereix com a crèdit variable a l'Educació Secundària Obligatòria.

5.2 HORARIS

A L'Educació Infantil no s'assenyalen hores específiques per a l'àrea de llengua, ja que la mateixa porta a considerar com a "aprenentatge lingüístic" pràcticament tota

l'activitat que es fa al llarg d'un dia. Sí que s'especifica una hora setmanal d'introducció a la llengua anglesa a nivell oral.

Es distribueixen les hores de llengua al llarg de l'etapa de primària, tot respectant l'assignació horària global segons els annexos 3 i 4 del Decret 142/2007

- Llengua i literatura catalana: 665 hores, de les quals 245 són de lliure disposició.
- Llengua i literatura castellana: 665 hores, de les que 525 hores són de llengua i literatura castellana (105 de lliure disposició) i 140 són com a llengua vehicular de l'àrea d'educació artística.
- Estructures lingüístiques comunes: 245 hores.
- Llengua estrangera (anglès): 455 hores, de les quals 35 són de lliure disposició.

S'assignen les hores de llengua als diferents cicles:

LLENGUA I LITERATURA CATALANA			
	Mínim per cicle	Lliure disposició	Hores per cicle
Cicle inicial	140	105	245
Cicle mitjà	140	105	245
Cicle superior	140	35	175

LLENGUA I LITERATURA CASTELLANA				
	Mínim per cicle	Lliure disposició	Hores per cicle de castellà	Hores per cicle de l'àrea d'artística i educació física
Cicle inicial	140	35	175	70
Cicle mitjà	140	35	175	70
Cicle superior	140	35	175	70

ESTRUCTURES LINGÜÍSTIQUES COMUNES			
	Mínim per cicle	Lliure disposició	Hores per cicle
Cicle inicial	105		105
Cicle mitjà	70		70
Cicle superior	70		70

LLENGUA ESTRANGERA – ANGLÈS			
	Mínim per cicle	Lliure disposició	Hores per cicle

Cicle inicial	70	35	105
Cicle mitjà	105	70	175
Cicle superior	140	35	175

A cicle inicial d'educació primària es dediquen 9 hores setmanals a l'àrea de llengua, de les quals 5 corresponen a la llengua catalana, 2 i mitja a la llengua castellana i 1 i mitja a la llengua anglesa. Les estructures lingüístiques comunes s'imparteixen en una de les hores de llengua catalana i l'àrea d'educació física i d'educació artística (visual i plàstica) s'imparteixen parcialment en castellà. També compten amb 20 minuts setmanals de conversa en llengua anglesa amb una persona nadiua d'aquesta llengua.

A cicle mitjà d'educació primària es dediquen 9 hores i mitja setmanals a l'àrea de llengua, de les quals 4 hores corresponen a la llengua catalana, 2 i mitja a la llengua castellana i 3 a la llengua anglesa. Les estructures lingüístiques comunes s'imparteixen en una de les hores de llengua catalana i l'àrea d'educació física i d'educació artística (visual i plàstica) s'imparteixen parcialment en castellà. També compten amb 20 minuts setmanals de conversa en llengua anglesa amb una persona nadiua d'aquesta llengua.

A cicle superior d'educació primària es dediquen 10 hores setmanals a l'àrea de llengua de les quals 4 hores corresponen a la llengua catalana, 2 i mitja a la llengua castellana, 2 i mitja a la llengua anglesa i 1 a la llengua francesa, com a activitat complementària. Les estructures lingüístiques comunes s'imparteixen en una de les hores de llengua catalana i l'àrea d'educació física i d'educació artística (visual i plàstica) s'imparteixen parcialment en castellà. També compten amb 20 minuts setmanals de conversa en llengua anglesa amb una persona nadiua d'aquesta llengua.

A l'educació secundària obligatòria es dediquen 9 hores fixes setmanals a l'àrea de llengua, de les quals 3 corresponen a la llengua catalana, 3 a la llengua castellana i 3 a la llengua anglesa. A més s'ofereix una optativa de llengua francesa i una de llengua anglesa des de 1r d'ESO a 3r d'ESO. També compten amb 20 minuts setmanals de conversa en llengua anglesa amb una persona nadiua d'aquesta llengua.

5.3 LA LLENGUA ESTRANGERA

A educació infantil s'introdueix la llengua anglesa a nivell oral per mitjà de cançons i cantarelles per tal de tractar la fonètica, un vocabulari bàsic referit als colors, salutacions, i algunes de les accions pròpies de la dinàmica quotidiana de la classe.

A més de les hores especificades per cada cicle de l'educació primària, a partir de cicle inicial de l'educació primària s'introdueixen 20 minuts setmanals de conversa en llengua anglesa amb una persona nadiua d'aquesta llengua. L'objectiu central d'aquesta decisió és fer que els

alumnes practiquin oralment la llengua anglesa per parlar de les seves vivències a l'escola i fora de l'escola amb la família i els amics. Aquesta activitat té continuïtat en el cicle mitjà i superior de l'educació primària i també a l'educació secundària. A més a educació secundària s'ofereix una optativa en llengua anglesa des de 1r fins a 3r.

A cicle superior de l'educació primària, s'introdueix 1 hora setmanal de llengua francesa, com a activitat complementària. Es treballa a nivell oral per tal d'afavorir l'aprenentatge de la fonètica, del vocabulari i de les estructures bàsiques. A educació secundària s'ofereix una optativa des de 1r fins a 3r.

També a cicle superior de l'educació primària i durant els cursos 2010-2011 a 2012-2013 es va implantar el Projecte Experimental de Llengües Estrangeres, PELE, en la modalitat C (ensenyament i l'aprenentatge de continguts d'àrees no lingüístiques en llengua estrangera), una hora a la setmana per a cada nivell del cicle. A partir del curs 2013-2014, aquest projecte forma part del Projecte educatiu del centre i és objecte de treball del claustre en l'apartat d'escola plurilingüe. L'àrea escollida per a la utilització d'aquesta metodologia és la de Medi natural i/o Medi social i cultural.

6. ASPECTES METODOLÒGICS

Atès que es treballen en català tant els continguts com les estructures lingüístiques comunes a ambdues llengües, la programació de la llengua castellana va íntimament lligada a la de llengua catalana. Els continguts són paral·lels i complementaris, segons s'escaigui. Es tenen en compte tant els continguts que s'han de seleccionar com la metodologia més adequada.

Destaquem els criteris següents:

- a) Els continguts, especialment els conceptuals, s'introdueixen primer en els treballs de llengua catalana i després en els de llengua castellana evitant l'anticipació de continguts en una llengua que no sigui la pròpia.
- b) S'evitarà la repetició de continguts, sempre que no es cregui necessària.
- c) Cal tenir present l'especificitat de continguts de cada llengua.
- d) En la mesura que les possibilitats ho permetin, es disposarà d'un espai físic i temporal diferenciat, d'un professor/a diferent, i d'una ambientació i material específics per a l'ensenyament de les llengües.
- e) No es limitarà l'aplicació d'estratègies que afavoreixen la significativitat de l'àrea de llengua per tal de fer-ne l'aprenentatge més eficaç. Entre d'altres, pot anar bé impartir continguts d'altres àrees en diferents llengües.

- f) En qualsevol cas, s'ha de propiciar la transferència de les habilitats lingüístiques a l'aprenentatge de les altres àrees: fer expressió oral en totes les àrees, tenir en compte els aspectes de correcció, ensenyar a resumir, etc. Cal recordar que "tot professor/a és professor/a de llengua"; és a dir, que sempre s'estan treballant les competències lingüístiques.
- g) Els criteris lingüístics de correcció i metodològics de l'àrea de llengua es faran extensius a les altres àrees.

Tots aquests aspectes metodològics van encaminats a assolir una bona competència lingüística desenvolupada en l'àrea de llengua mitjançant la dimensió comunicativa (parlar i conversar, escoltar i comprendre, llegir i comprendre i escriure), la dimensió literària i a la interacció amb altres àrees del currículum.

Pel que fa a la llengua anglesa i a la llengua francesa, s'enfocarà des d'un punt de vista funcional i comunicatiu. Es treballarà l'estructura lingüística per elaborar textos senzills a nivell oral i escrit que els permeti saber resoldre situacions quotidianes senzilles.

7. REVISIÓ DEL PROJECTE LINGÜÍSTIC

En començar el curs, es prendrà en consideració si cal revisar algun o altre element d'aquest Projecte Lingüístic, tenint en compte la valoració que es faci del curs anterior o l'aparició de noves disposicions oficials.

Artés, març de 2017